

گزاره‌هایی در باب ترجمه

Traduire: théorèmes pour la traduction

Jean-René Ladmiral
Gallimard 1994

Persian translation published by
© Logos Publications 2021

گزاره‌هایی در باب ترجمه

ژان رنه لادمیرال

ترجمه

فاطمه میرزا ابراهیم تهرانی

دانشیار گروه زبان فرانسه
دانشگاه علامه طباطبایی

با همکاری

رؤیا خلاصی

لوگوس

سرشناسه: لادمیرال، ژان-رنه، ۱۹۴۲-م. 1942 -Ladmiral, Jean-Rene-

عنوان و نام پدیدآور:

گزاره‌هایی در باب ترجمه‌ژان رنه لادمیرال؛ ترجمه فاطمه میرزاابراهیم تهرانی

مشخصات نشر: تهران، لوگوس، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۲۵۲ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۲۵-۰۱-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: نوان اصلی: Traduire : theoremes pour la traduction , c1979.

موضوع: ترجمه

موضوع: Translating and interpreting

شناسه افزوده: میرزاابراهیم تهرانی، فاطمه، ۱۳۳۷-، مترجم

رده‌بندی کنگره: P۳۰۶

رده‌بندی دیویی: ۴۱۸ / ۰۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۸۴۵۲۸۱۱

گزاره‌هایی در باب ترجمه

ژان رنه لادمیرال؛ ترجمه خانم دکتر فاطمه میرزاابراهیم تهرانی، با همکاری رؤیا خلاصی

طراح جلد: مانی خنیاگر	ویراستاری و نمونه‌خوانی: ع. رهنما	
شمارگان: ۳۰۰	شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۲۵-۰۱-۵	چاپ اول: ۱۴۰۰

برای مشاهده اطلاعات بیشتر کد فوق را اسکن کنید و به وبسایت نشر لوگوس بروید

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً یا جزئاً، به هر شکل اعم از چاپ، فتوکپی، اسکن، صوت، تصویر یا انتشار الکترونیک بدون اجازه مکتوب از نشر لوگوس ممنوع است.

ایمیل: info@irlogos.com

تماس با مرکز پخش: ۰۹۰۲۱۵۴۰۰۴۲

فروشگاه برخط لوگوس: www.irlogos.com

فهرست

- سخن مترجم ----- ۱
- پیشگفتار چاپ دوم ----- ۳
- پیشگفتار ----- ۱۹
- فصل ۱: ترجمه چیست؟ ----- ۲۳
- ۱.۱. حرفه مترجمی ----- ۲۳
- ۲.۱. مشکلات زبان شناختی ترجمه ----- ۲۶
- ۳.۱. از نظریه تا عمل ----- ۳۰
- ۴.۱. افق های ترجمه ----- ۳۲
- ۵.۱. پی نوشت ها ----- ۳۳
- فصل ۲: ترجمه و مراکز آموزشی ----- ۳۵
- ۱.۲. مقدمات ----- ۳۵
- ۲.۲. آموزش زبان و ترجمه ----- ۳۶
- ۳.۲. ترجمه، ترجمه به زبان خارجی و ترجمه به زبان مادری ----- ۴۹
- ۴.۲. نقد ترجمه به زبان خارجی ----- ۵۴
- ۵.۲. ترجمه به زبان مادری و ترجمه ----- ۶۱
- ۶.۲. متن برای ترجمه ----- ۶۸
- ۷.۲. تداخل مرتبط با شیوه ارزیابی ----- ۷۲
- ۸.۲. ترجمه در گفتمان آموزشی ----- ۷۶
- ۹.۲. نتیجه گیری ----- ۸۳
- ۱۰.۲. پی نوشت ها: ----- ۸۴
- فصل ۳: مسئله ضدیت پیش از داوری ----- ۹۳
- ۱.۳. بیان مسئله ----- ۹۳
- ۲.۳. سه استدلال علیه ترجمه ----- ۹۸
- ۳.۳. فرا نقد ----- ۱۰۵
- ۴.۳. علوم و ادبیات ----- ۱۱۱

۱۱۷	۵.۳. نتیجه‌گیری
۱۱۸	۶.۳. پی‌نوشت‌ها
۱۲۱	فصل ۴: ترجمه و دلالت ضمنی
۱۲۱	۱.۴. پیش‌درآمد
۱۲۳	۲.۴. سبک‌شناسی و ترجمه
۱۳۴	۳.۴. دلالت‌های ضمنی و ذهنیت‌های فردی
۱۴۴	۴.۴. ترجمه و جامعه‌زبانی
۱۵۸	۵.۴. نقدها
۱۷۱	۶.۴. معناشناسی و نشانه‌شناسی
۲۰۳	۷.۴. کاربردها و قضایا
۲۳۲	۸.۴. سخن آخر
۲۳۳	۹.۴. پی‌نوشت‌ها
۲۴۱	منابع

سخن مترجم

کتاب حاضر یکی از مهم‌ترین کتاب‌های ژان رنه لادمیرال، فیلسوف، نظریه‌پرداز و مترجم برجسته فرانسوی است. او مترجم آثار فیلسوفان بزرگ آلمانی از جمله هابرماس، کانت و نیچه به زبان فرانسوی است. عمده مطالعات و پژوهش‌های او، علاوه بر فلسفه و آموزش زبان ویژه دانشجویان فلسفه، بر حوزه ترجمه متمرکز بوده که رساله «ترجمه‌شناسی: از زبان‌شناسی تا فلسفه» حاصل آن است.

در هنگام تحریر کتاب حاضر، ترجمه‌شناسی رشته‌ای نوپا بود. لادمیرال در پیشگفتار این کتاب اذعان می‌دارد که او یکی از کسانی است که برای به رسمیت شناخته شدن واژه و مفهوم ترجمه‌شناسی تلاش بسیار کرده است. البته کماکان این رشته، نه تنها در کشور ما، بلکه در جهان رشته دانشگاهی جدیدی به حساب می‌آید. لادمیرال، که به او لقب پدر ترجمه‌شناسی فرانسه را داده‌اند، مبتکر دو نوواژه مبداءگرایی¹ و مقصدگرایی² در مطالعات ترجمه است. او ضمن تاکید بر اندیشه محوری رشته ترجمه‌شناسی، این رشته را نوعی کنش‌شناسی تعریف می‌کند، که علمی عمل-محور است. به باور لادمیرال یکی از نقش‌های مهم و اساسی ترجمه‌شناسی، ابهام‌زدایی از مفاهیم این رشته است و همچنین، هدف ترجمه‌شناسی بیش از آنکه تولید و گردآوری دانش در زمینه‌های مختلف ترجمه باشد،

1 Sourcier

2 Cibliste

اشاعه گفتمان فرهنگ ترجمه‌شناختی است، گفتمانی که بر اساس آن، مترجم باتکیه بر اندیشه بتواند عمل ترجمه را بهتر انجام دهد. همان طور که نویسنده کتاب بارها بدان اشاره می‌کند ترجمه‌شناسی ماهیتی میان‌رشته‌ای دارد، و به همین سبب، همیشه بیش از دو یا چند حوزه علمی و تخصصی با این رشته در ارتباط هستند. از این رو، ناگفته‌های فراوانی هم درباره این رشته و هم درباره ارتباط آن با سایر رشته‌ها وجود دارد. لادمیرال در این کتاب تلاش دارد تا قلمروی مطالعه این رشته را گسترش دهد. بنابراین، اندیشه لادمیرال پیرامون ترجمه از رویکردهای صرف زبان‌شناختی سنتی فراتر می‌رود.

مدت‌ها بود که در صدد ترجمه این اثر لادمیرال بودم زیرا این کتاب یکی از محدود کتاب‌های ترجمه‌شناسی است که سبب تغییر دیدگاه‌ها و روش‌های به‌کاررفته در آموزش ترجمه شده است. همان طور که خود او نیز می‌گوید با اینکه مدت‌ها از تألیف و انتشار این کتاب می‌گذرد همچنان پاسخگوی نیازهای امروز دانشجویان رشته مطالعات ترجمه است. حضور لادمیرال در «همایش نظریه‌ها و رویکردهای نوین ترجمه ادبی» در دانشگاه علامه طباطبایی (۱۳۹۷) فرصتی فراهم آورد تا از نزدیک با او درباره این اثر مهم گفتگویی داشته باشم که این امر مرا در ترجمه این کتاب مصمم ساخت.

در پایان لازم می‌دانم از عزیزانی که مرا در مراحل مختلف ترجمه و نشر این کتاب یاری رسانیدند سپاس‌گزاری کنم: خانم رؤیا خلاصی، دانشجوی کارشناسی ارشد مترجمی زبان فرانسه، که با دقت کم‌نظیر خود مرا در ترجمه کتاب همراهی کرد، خانم منصوره هداوند که ویراستاری ترجمه را بر عهده گرفت و آقای دکتر سلطانی از نشر لوگوس. هرگونه نقد و بیان رهنمود از سوی خوانندگان محترم، مورد امتنان و اقبال مترجم قرار خواهد گرفت.

فاطمه میرزاابراهیم تهرانی

دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی

تهران، مردادماه ۱۴۰۰